

česté Napagedla klidě wriem:
 v čemž přimlužími pogař přiceny dani

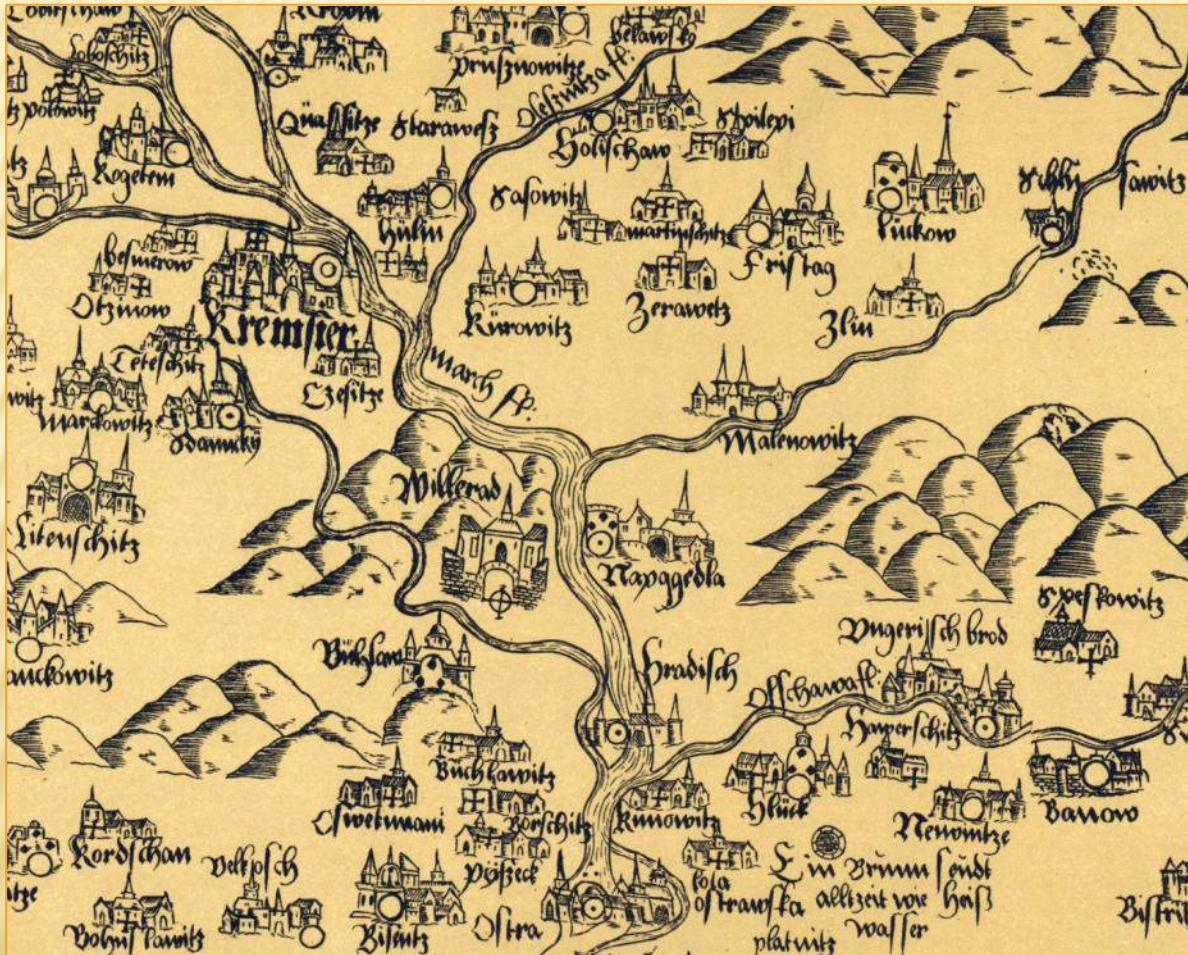
30. Phil. Lanu od 2. čij - 8 gr
 Lanu - 4 gr
 17 gr
 4 gr
 1
 8

3. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

OSUDY NAPAJEDEL V DOBĚ ROTTALŮ

NAPAJEDLA V R. 1569

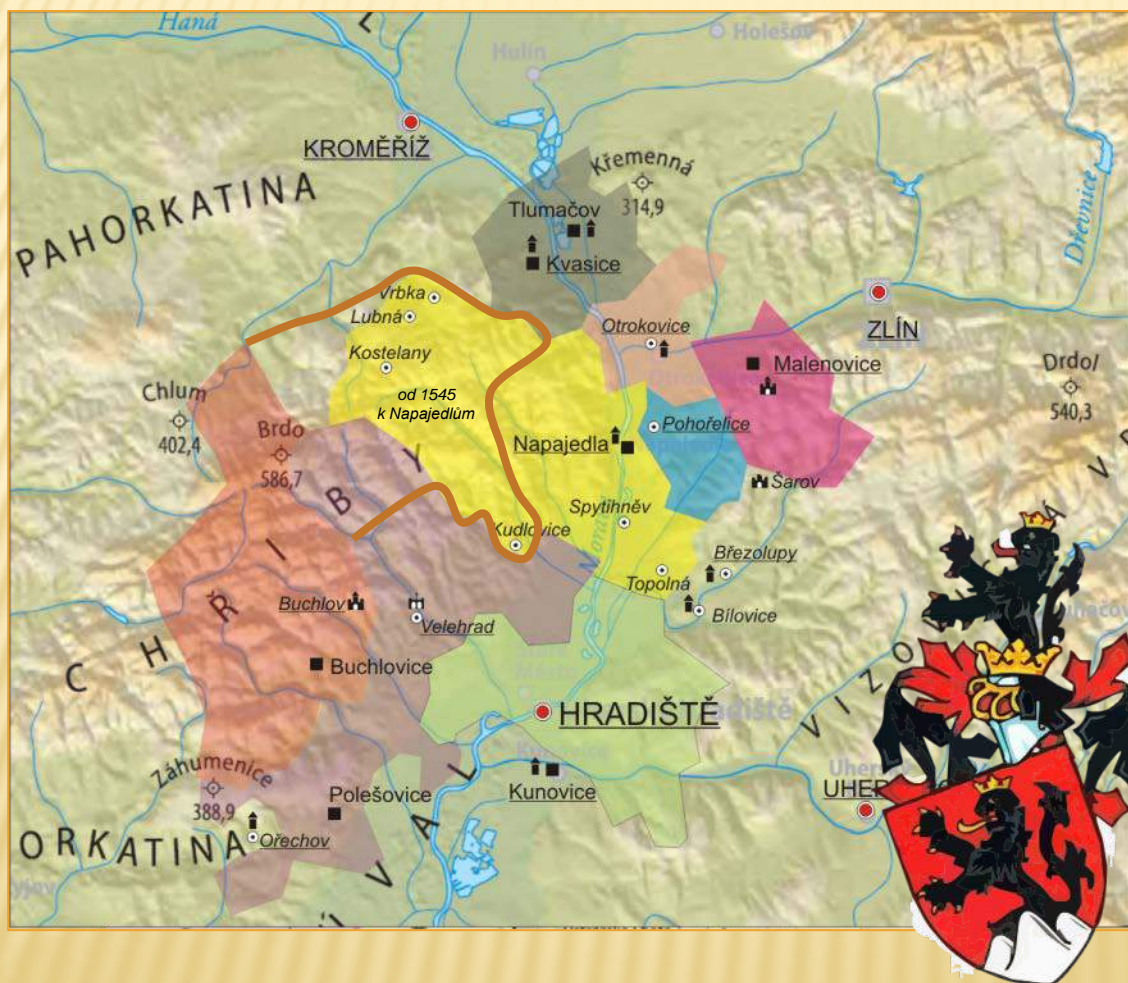

Tzv. Fabriciova mapa Moravy z r. 1569

Napajedla vyznačena jako malé město s tvrzí, na stejné úrovni jako Hradiště nebo Uherský Brod. Nejbližší velké město s opevněním je Kroměříž. Malenovice, Zlín, Hulín a Holešov jsou - zřejmě omylem - označeny pouze jako vesnice.

Značka městečka je doplněna schematickým znázorněním tvrze, městské brány, domu, kostela a budovy s vysokým štítem, která může představovat česko-bratrskou modlitebnu, která se v Napajedlích zachovala až do 17. století.

OKOLÍ NAPAJEDEL KONCEM 16. STOL.

Panství Napajedla

do r. 1511 zeměpanské zboží
společně s Buchlovem
1511-1520 Arkleb z Boskovic
1520-1583 ze Žerotína
1583-1599 Václav a Jan z Vartenberka
1599-1602 Vilém z Roupova
1602-1611 Václav Mol z Modřelic
od r. 1611 z Rottalu

Žerotínové

1520 Václav s Annou ze
Zahrádky
po 1534 synové (Pavel, Jan, Václav)
1540 Pavel daroval panskou
zahradu nap. poddaným
1553 Pavlovi synové (Fridrich,
Václav, Bartoloměj, Bedřich,
Jan Jetřich)

ŽEROTÍNOVÉ

Václav z Žerotína
(+1553)

Bedřich z Žerotína
(+1568)

Bartoloměj z Žerotína
(+1568)

NÁSTUPCI ŽEROTÍNŮ

Václav a Jan
z Vartenberka

Vilém
z Roupova

Václav
Mol z Modřelic

ROTTALOVÉ

Kdo to vlastně byli?

- rakouská šlechta od pol. 14. st.
- Thomas der Rottaler – městský rychtář v Grazu
- titul dědičných stříbrokomorníků ve Štýrsku
- Georg von Rottal (1460-1526) pán na Thalbergu
důvěrník a rada císaře Maxmiliána I.
- Jeho dcera Barbara 1515 se provdala za Zikmunda
z Dietrichsteinu, zemského
hejtmana

Thalberg
1453-1523

Feistritz am
Wechsel
1547-1682

Rothenthurm
a.d. Muhr
1550-1624

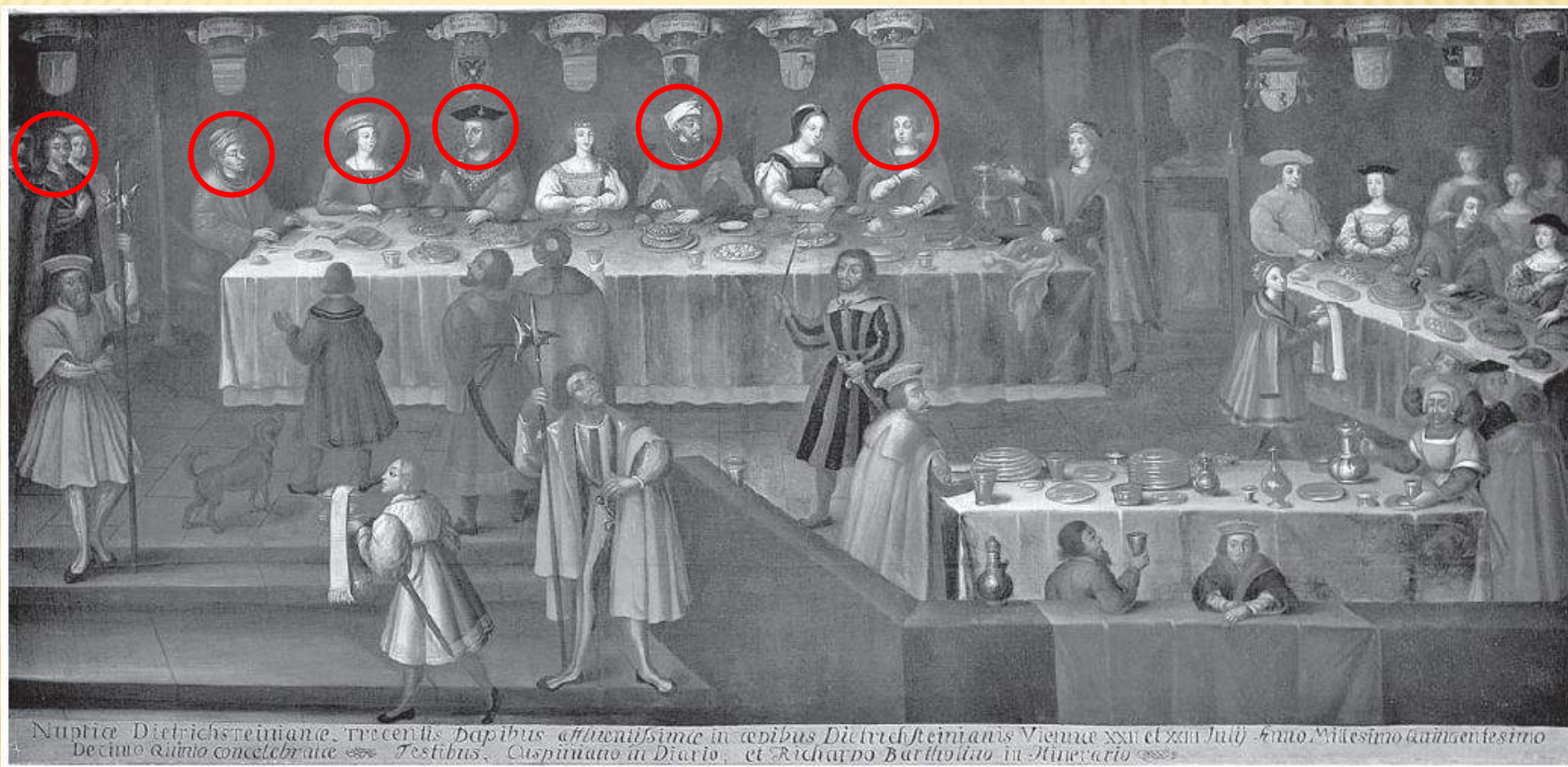
Neudau
1571-1706

ROTTALOVÉ

Rottalovský epitaf z poč. 15. stol.
(Graz, Alte Galerie)

ROTTALOVÉ

*Svatba Zikmunda z Dietrichsteinu s Barbarou z Rottalu r. 1515 ve Vídni
(Mikulov, zámecká galerie)*

Osoby zleva doprava: Zikmund z Dietrichsteinu, král Vladislav Jagellonský, Barbara z Rottalu, císař Maximilián, polský král Zikmund Jagellonský, budoucí král Ludvík. Při té příležitosti dohodnuto vzájemné nástupnictví Habsburků a Jagellonců

PRVNÍ ROTTALOVÉ NA NAPAJEDLÍCH

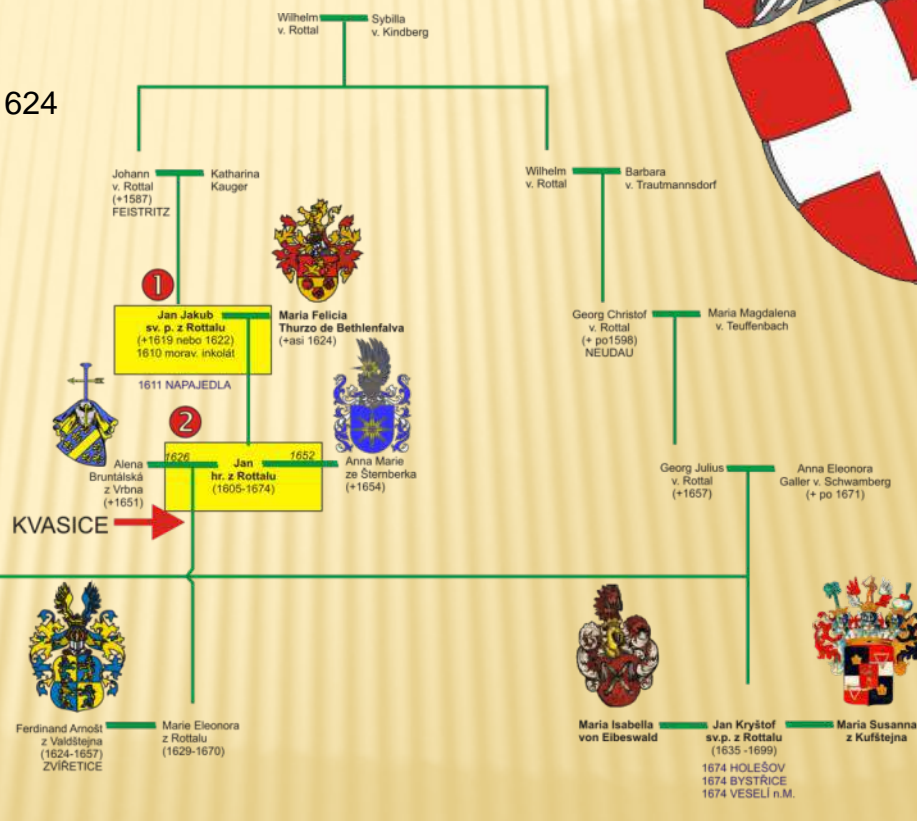
Feistritz am Wechsel 1547-1682

Rothenthurm a.d. Muhr 1550-1624

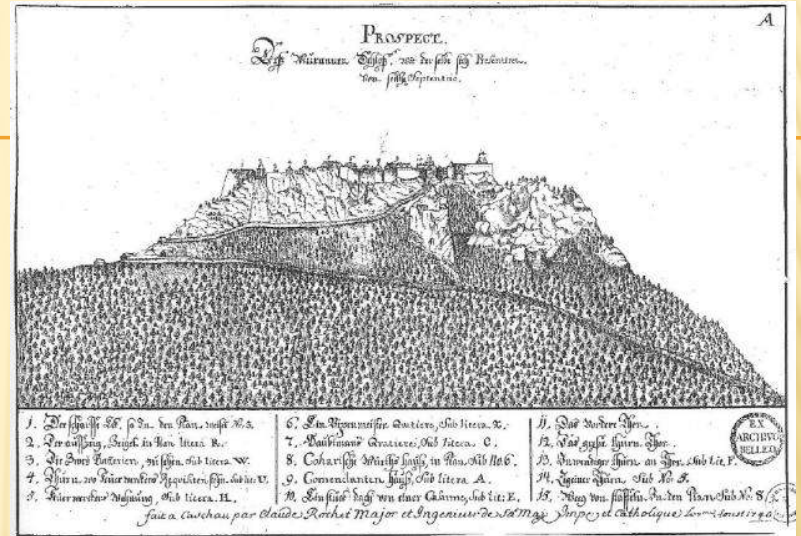

Neudau 1571-1706

JAN JAKUB Z ROTTALU

- ✘ protestant, plukovník v bojích proti Turkům
- ✘ pán na Feistritz
- ✘ svobodný pán (baron)
- ✘ manželka Maria Felicia Thurzo z Bethlemfalvy
- ✘ zástavní držitel hradu Moráň na středním Slovensku
- ✘ 1610 na zemském sněmu přijat za obyvatele Země moravské (inkolát)
- ✘ 11.4.1611 uzavřel smlouvu s Václavem Molem na koupi panství Napajedla za 118 tis. zl.
- ✘ zemřel před stavovským povstáním. Uvádějí se roku 1619 nebo i 1622
- ✘ vdova Marie Thurzo se uchýlila do Uher, bratr Stanislav byl od r. 1622 uherským palatinem

JAN Z ROTTALU

- 1605 pravděpodobný rok narození
- 1624 se ujal vlády na Napajedlích
- 1626 sňatek s Alinou z Vrbna a Bruntálu
- 1634 hejtman Hradištského kraje
- 1635 koupil část Dřevohostic
- 1636 Alina přepsala na něj panství Kvasice v hodnotě 24 tis. zl.
- 1637 nejvyšší zemský sudí v markrabství
- 1638 koupil statek Tlumačov (za 20 tis. zl.)
- 1641 povýšení do hraběcího stavu
- 1644 potlačení III. valašského povstání
- 1646 koupě Otrokovic (za 34 tis. zl.)
- 1648 Moravský zemský hejtman (do 1655)
- 1650 panství Holešov a Bystřice s Prusinovicemi
- 1651 umírá manželka Alina
- 1652 žení se s Annou Marií ze Šternberka (+1654)
- 1670 prezident tribunálu v Bratislavě
- 1674 (4.12.) testament, v němž určil za své dědice bratrance Jana Kryštofa (Holešov) a Julia Viléma (Napajedla)
- 1674 (19.12.) umírá ve Vídni

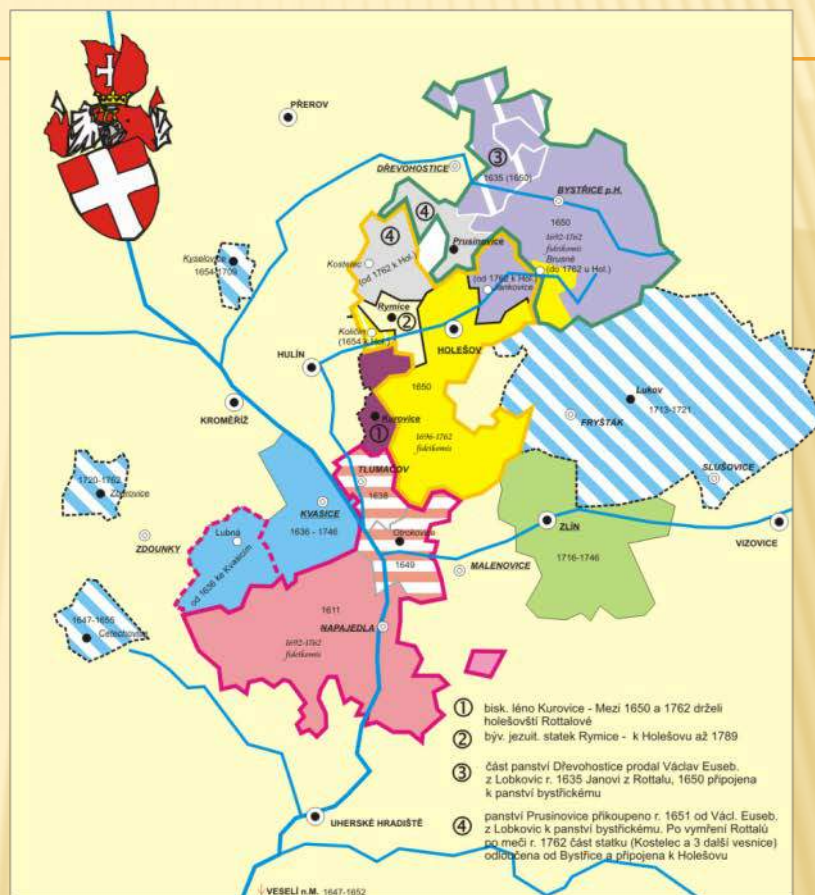
Dva portréty Jana z Rottalu

DOMÉNA ROTTALŮ NA MORAVĚ

- 1611 Napajedla
- 1625 (1636) Kvasice
- 1635 část Dřevohostic
- 1638 Tlumačov
- 1649 Otrokovice
- 1650 Holešov a Bystřice
- 1716 Zlín

Doména Rottalů v letech 1611 až 1762

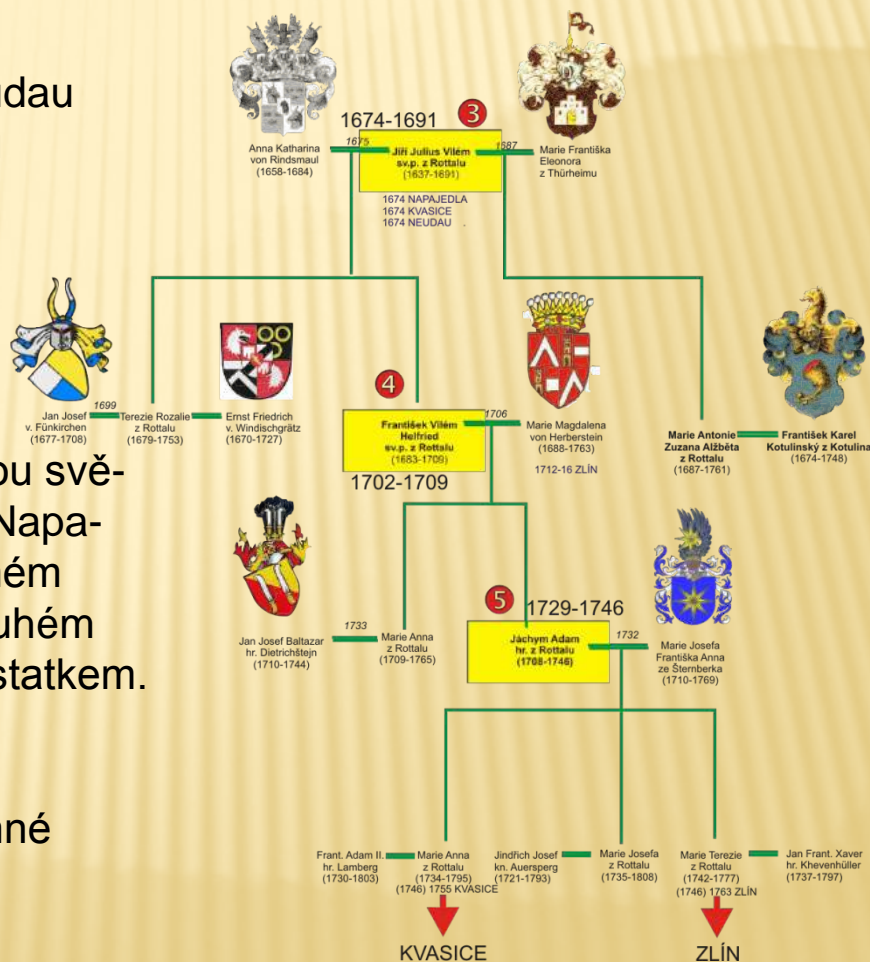
NÁSTUPCI JANA Z ROTTALU

Julius Vilém (1637-1691)

1675 pán na Napajedlích, Kvasicích a Neudau
1691 sepisuje závěť a 26.5. umírá v Grazu

František Vilém Helfried (1683-1709)

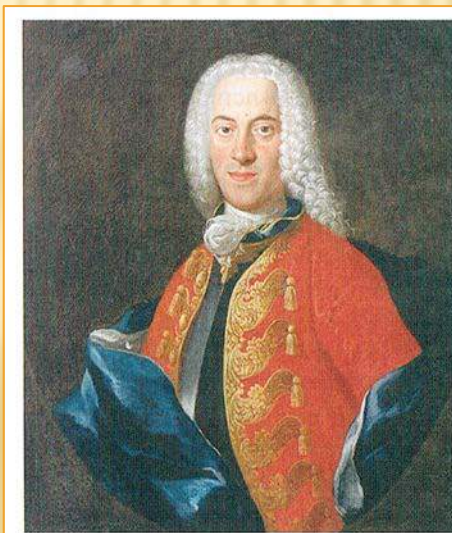
1691 v době úmrtí otce má 8 let
1691 až 1702 poručnická správa
1692 svěřenecká smlouva – vytvoření dvou svěřeneckých (fideikomisních) panství Napajedla a Holešov/Bystřice ve vzájemném následnictví Rottalů na jednom a druhém panství. Kvasice zůstávají alodním statkem.
1708 sňatek s Magdalenou (Markétou) z Herbersteinu
1709 (listopad) umírá a je pohřben v rodinné hrobce v Holešově

NÁSTUPCI JANA Z ROTTALU

Jáchym Adam (1708-1746)

- 1708 správa obou panství v rukou matky Markéty, roz. z Herbersteinu (podruhé vdaná z Dietrichštejna)
- 1712 dostavěn kostel sv. Bartoloměje v Napajedlích
- 1716 přikoupeno panství Zlín (do r. 1746)
- 1730-1740 stavba kostela Nanebevzetí P.M. v Kvasicích
- 1732 sňatek s Marií Josefou ze Šternberka
- 1736 rekonstrukce zámku v Kvasicích
- 1738 vládní rada v Nizozemí
- 1746 (23.9.) umírá na mozkovou mrtvici v Kvasicích

ROTTALOVÉ Z HOLEŠOVSKÉ VĚTVĚ

1746 umírá Jáchym Adam na Napajedlích, Kvasicích a Zlíně

zůstávají po něm 3 nedospělé dcery:

Marie Anna *1734, Marie Josefa *1735, Marie Terezie *1742

manželka: Marie Josefa, roz. ze Šternberka

sestra Marie Anna, provd. z Dietrichštejna

matka Jáchymova: Markéta z Herbersteinu

Jáchymovy tety: Terezie Rozálie provd. Windischgrätz

Marie Antonie, provd. Kotulínská

strýc: Leopold Ferdinand (*1686 Graz) držel Brandýs n.L. (spol. s manželkou)

syn druhého strýce: František Antonín na Holešově

Napajedla (fideikomis) – nastupuje Leopold Rottal

Kvasice (alodní panství) – dcera Marie Anna, 1757 provd. Lamberková

Zlín (alod) – dcera Marie Terezie, provd. Khevenhüllerová

1750 (5.9.) umírá bezdětný Leopold Rottal,

holešovský pán synovec František Antonín

František Antonín si nárokuje i Napajedla

totéž požadují i hraběnky Windischgrätzová a Kotulinská

pře se táhne do konce roku 1752

zásah královny Marie Terezie, nakonec sestry přistupují na vyrovnání 200 tis. zl.

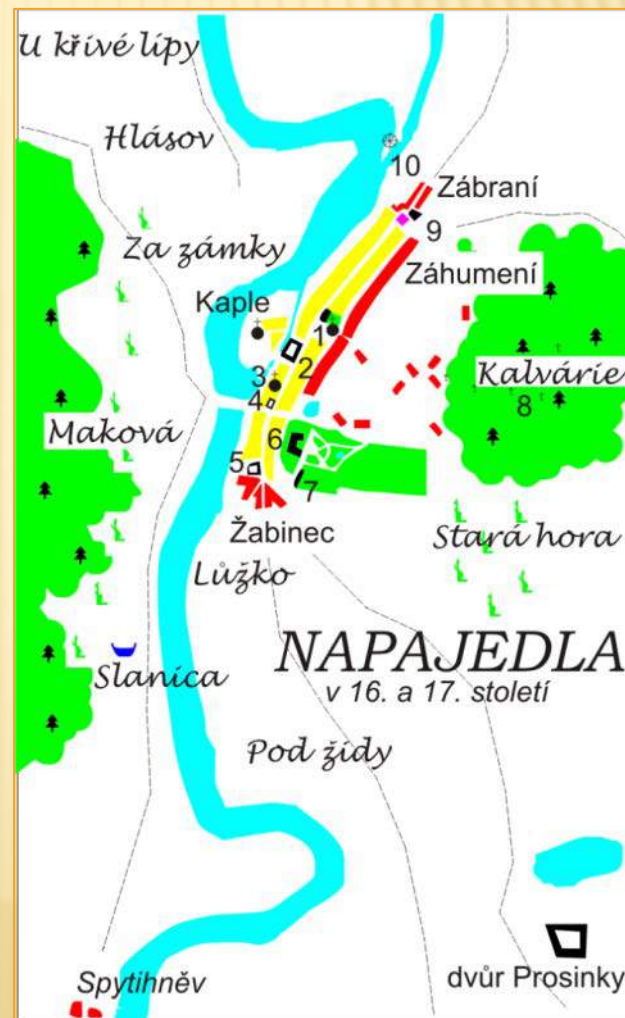
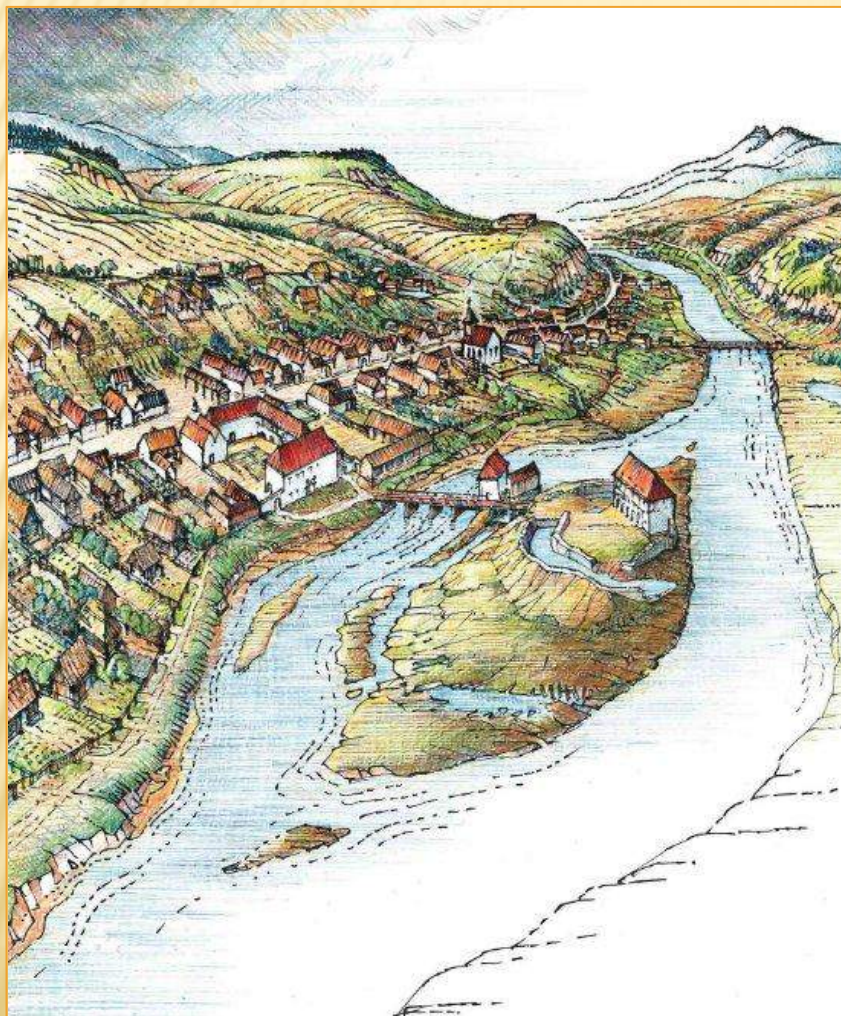
POSLEDNÍ ROTTAL

František Antonín (1691-1762)

- 1691 – narozen jako syn Jana Zikumunda a Marie Maxmiliány z Lichtenštejna
- 1717 – po smrti otce zdědil Holešov a Bystřici
- 1718 – sňatek s Marií Cecílií z Trautmannsdorfu
- 1730 – Holešov, centrum zámecké hudební kultury
- 1747 – bazilika Nanebevzetí P. M. na Hostýně, kostel v Holešově s Černou kaplí (rodinná hrobka Rottalů)
- 1750 - 1752 spor o Napajedla
- 1762 - (26.10.) úmrtím Františka z Rottalu vymírá rod Rottalů po meči

NAPAJEDLA V 16. A 17. STOLETÍ

NAPAJEDLA V 16. A 17. STOLETÍ

Středověká Napajedla

- od Dolní k Horní bráně
- dřevěné ohrady okolo městečka
- brod přes Moravu, od 16. stol. most
- ostrov Kaple a tvrzí
- ves Prosinky

Napajedla za Žerotínů

- rozšíření za bránu a za humny
- kopaniny na pravém břehu Moravy
- vinohrady (4 trati)
- mlýn, pivovar, hostinec
- panský dvůr

Napajedla za Rottalů

- zanikla stará tvrz na břehu Moravy
- z bratrského kostela katol. kaple
- panský dům (po r. 1630 jen pro úředníky)
- r. 1691 nový „starý“ zámek
- 1708-1712 nový kostel

Toponyma na území Napajedel v 17. století

NAPAJEDELŠTÍ OBYVATELÉ V 17. A 18. STOL.

Při vzniku Napajedel – 22 lánů

Lán – cca 18 až 22 ha (90-120 měřic)

Měřice – jedn. objemu (70 lt)
– plochy (cca 0,2 ha)

Lánová hospodářství/usedlosti:

pololáníci – (cca 35) 40 měřic orných polí

čtvrtláníci – (10 až 12) 20 měřic

Podsedníci (zahradníci) drobná hospodářství

Domkaři – majtele domků bez polí

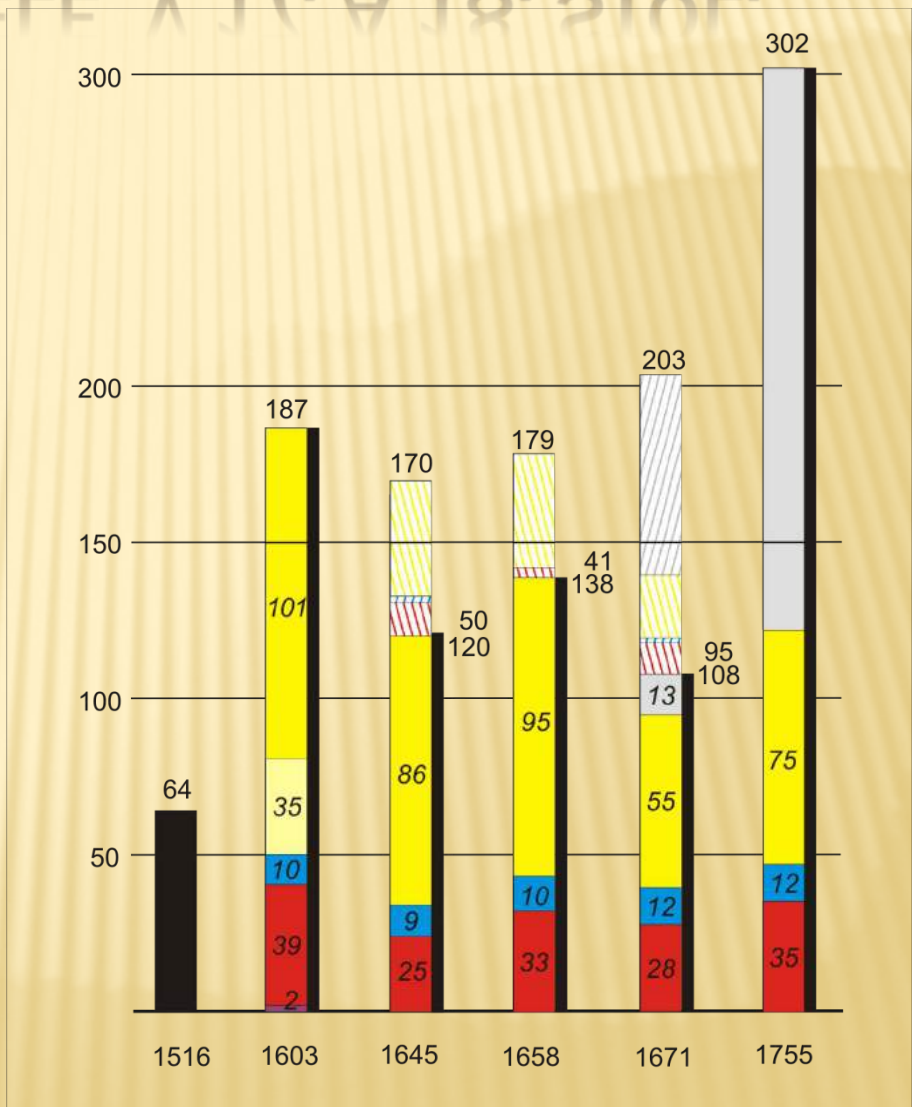
Hořeři - podruzi

Poč. 16. stol. cca 600 obyvatel

1604 cca 1200 obyvatel

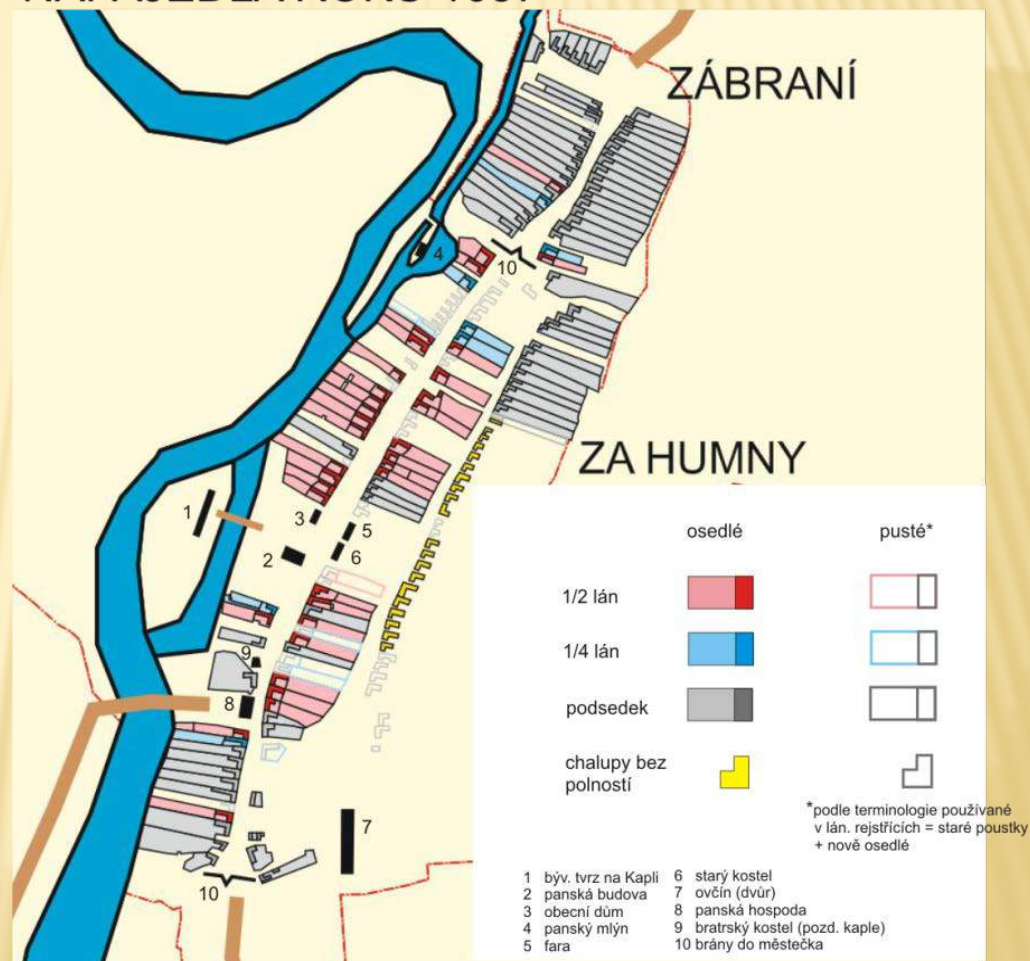
1645/1658 cca 800 obyvatel

V pol. 18. stol. cca 1600 – 1800 obyvatel

NAPAJEDLA ROKU 1657

NAPAJEDLA ROKU 1657

Rekonstrukce stavu hospodářství v Napajedlích v době 1. lánového rejstříku

NAPAJEDELSKÁ PŘÍJMENÍ

1603: V urbáři 250 osob = cca 190 různých příjmení/příjmí/přezdívek/označení povolání

- ❖ Převážná většina z nich se už později nevyskytuje.
Čurydlo (smíšek), Jamla, Venkula, Fatka (tretka), Fans (marnivec), Fidral, Zet
- ❖ Pár se jich zachovalo až dosud: Juřica, Bartoň, Blažek, Bureš, Hrnčířík, Solař, Polášek, Hanák, Karas, Maňásek, Večeřa
- Nejvíce příjmení odvozených z křestních jmen, dále podle povolání (Juřica, Bureš, Kalita, Soukeník, Švec, Baštýř, Kolomazník)
- Cca 15% podle původu – národ, kmen, město či ves (Němec, Polách, Hanák, Hulínský, Včeralský, Záhumný)
- Jména ve formě příčestí minulého sloves (Provoral, Vymětal, Nedomastil, Šoukal).
- Podle vlastnosti, podoby či povahy (Hedbávek, Tlamka, Chyterka, Škrla)
- Podle zvířat či rostlin (Slon, Stehlík, Ježek, Karásek, Třešňák, Figala)
- Podle každodenních jevů a věcí (Večeřa, Otýpka, Hašpica)

Většina z nich zanikla ještě před polovinou 17. století.

NAPAJEDELSKÁ PŘÍJMENÍ

1645: Podstatně se změnilo složení obyvatelstva. Pouze u 8 půllánů z 36 ve srovnání s rokem 1603 je shodné příjmení. U ¼ lánů ani v jednom případě.

- Nová příjmení, která se udržela až dosud: Hložek, Havránek, Ranofrej, Čajka, Loubalík, Bedroš, Stuchlík, Vaňhara, Strčálek, Klableňa, Baďura, Bachmánek, Aništík.

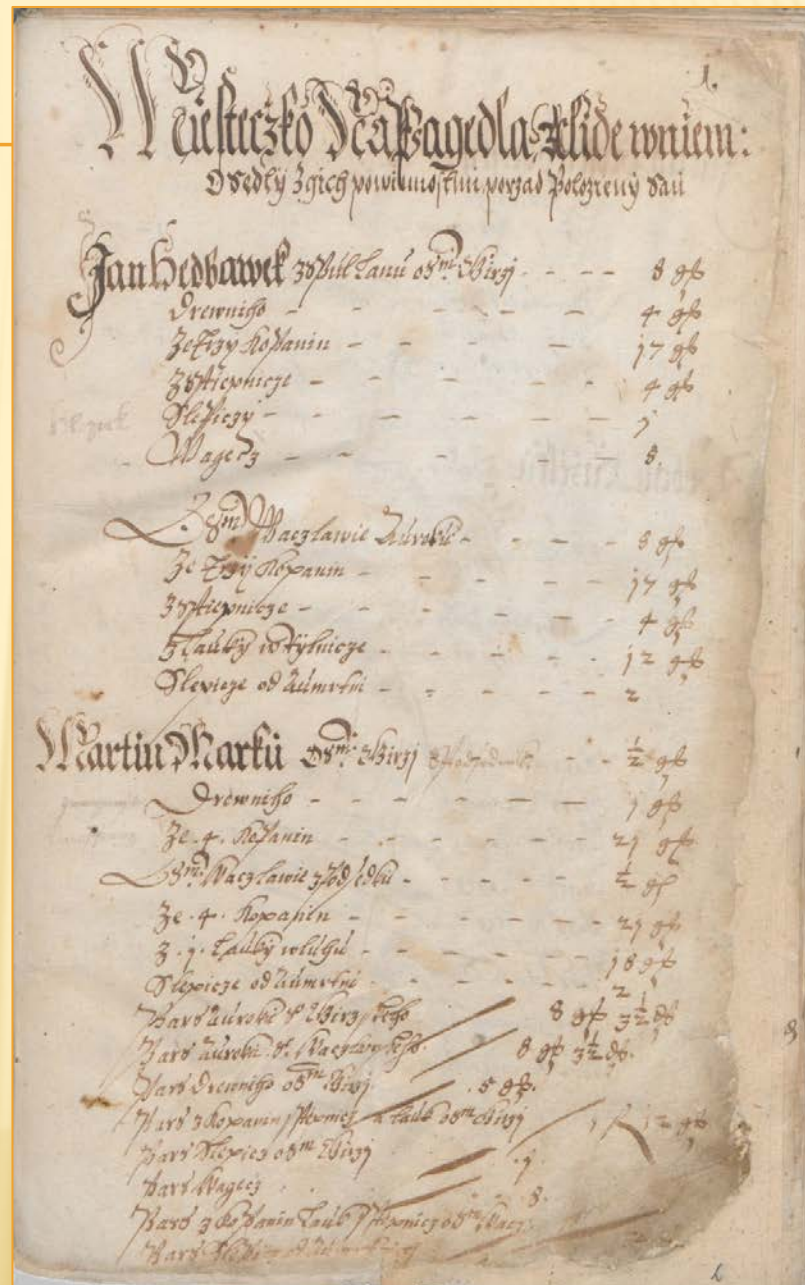
1658: K velkým změnám nedošlo.

- Kosmetická úprava některých příjmení, např. z Dragouna>Dragouník, Tenčík>Tejnecký, Pavelka>Pavličků, Pavelčík
- Změněná příjmení, jde však o tutéž osobu: Martin Kašpárek>Roudnický, Jan Kratina>Mlynářů, Jiřík Žďárský>Nedomastil, Jan Nosek>Tejnecký, Balcar Němec>Blažek Soukeník
- Nová příjmení Maštalíř, Vráblík, Michna, Babirád
- Více příjmení, označujících povolání – kupec, pekař, švec, přivozník, kolář, mlynář, hrnčíř, provazník, rybář, soukeník, tkadlec, vřetenář, koudelník, kovář, tesař, tkadlec, řezník, zámečník, pastýř, sedlář, kožešník.

URBÁŘE

První urbář z r. 1604-1605

- soupis platů a povinností poddaných
- půda se dělila na rustikál a dominikál
- renta peněžní a naturální
- dědičné grunty (úrok)
 - ¾ láník 20 gr
 - ½ láník 16 gr
 - ¼ láník 8 gr
 - podsedek ½ až 1½ gr
 - nové podsedky 1 zl 10 gr
- kopaniny, louky, pronajatá pole, včelíny 3 až 13 gr (nově vykloučené 1 ½ gr)
- dřevní plat (na sv. Martina) 4 gr
- slepice
 - ¾ a ½ láník 3 až 3 ½ slepice
 - ¼ láník 2 ½ slepice
 - podsedník 2 slepice
- vejce 4 – 12 vajec (jen sedláci)

URBÁŘE

79	Jan Krchňa	půllán		o sv. Jiří	o sv. Václavu
			úroku	8	8
			dřevního	4	
			z 4 kopanin	1 R 4 gr. 4
1/2 d.	1 R 4 gr. 4 1/2
d.
			více z štěpnice		1 R
			z louky v Rybníku		7 1/2
			slepíc úroč. či úmrtních	1	2
			vajec	8	

1 zl moravský = 30 gr
 1 gr = 7 d (peněz bílých)
 1 d = 2 malé peníze

Ceny:

měř. pšenice	22 gr
libra masa	1 1/2 gr
slepice	2 1/2 gr
husa	6 gr
kůň	30 zl - 40 zl (tj. 900 - 1200 gr)
kráva	10 zl – 15 zl
kopa vajec	5 gr
boty	15 - 20 gr
máz piva (1,07 l)	2d čili za 1 groš 3 1/2 mázu piva
fůra sena	1 až 2 zl

Mzdy denní:

tesař	4 gr
zedník	6 gr
nádeník	3 gr

Mzdy roční:

čeledín za službu	17 zl
pastevec dobytka	4 zl

URBÁŘE

Peněžní renta v r. 1604

	Usedlí v městečku	Podsedníci na Záhumení a Zábraní	Hofeři	CELKEM:
Úrok sv. Jiří	16 zl 15 gr 5 1/2 d	68 zl 23 gr 4 d		85 zl 9 gr 2 1/2 d
Úrok sv. Václav	16 zl 14 gr	68 zl 23 gr 4 d		85 zl 7 gr 4 d
Dřevního	7 zl 7 gr	13 zl 16 gr		20 zl 23 gr
Nájem za kopaniny a louky na sv. Jiří	30 zl 14 gr 1/2 d	30 zl 9 gr 1/2 d	27 zl 15 gr 5 d	88 zl 8 gr 6 d
Nájem za kopaniny a louky na sv. Václava	49 zl 26 gr 2 d	41 zl 24 gr 2 d	27 zl 15 gr 5 d	119 zl 6 gr 2 d
CELKEM peněž. renta	120 zl 17 gr 1 d	223 zl 6 gr 3 1/2 d	55 zl 1 gr 3 d	398 zl 25 gr 1/2 d
Slepice	196 ks	202 ks		398 ks
Vejce	380 ks	-		380 ks

Druh roboty	Půlláník	Čtvrtláník a velký pods.	Malý podsedník
Orat po celý rok v létě i v zimě	7 dní	3 ½ dne	–
Svážet vrchnostenské obilí	25 kop	12 ½ kop	–
Dovážet píci a dřevo	1 vůz	½ vozu	–
Dovážet seno a otavu z louky u Topolné a Otrokovic	4 vozy	2 vozy	–
Žat obilí letní i zimní	12 kop	6 kop	–
Síci a sušiti seno a otavu na louce u Topolné a Otrokovic	4 dny	4 dny	4 dny
Rozhazovat hnůj na vrchnostenských polích	–	–	2 dny
Přehazovat svezené obilí, sena, otavu ve stodole	–	–	6 dní
Okrajovat zelí	–	–	2 dny
Vykopat řepu	1 ½ dne	1 ½ dne	1 ½ dne
Vytrhat konopě	2 kopy	1 kopy	1 kopy
Svézt řepu koňmi	2 dny	1 den	–
Různý dovoz	–	2 dny	2 dny

Půlroční robotní povinnosti poddaných v r. 1603

LÁNOVÉ REJSTŘÍKY

Nejstarší katastr na Moravě (1657 a 1671)
 - evidence poddanské půdy (orné a vinogradů)
 - seznam hospodářů

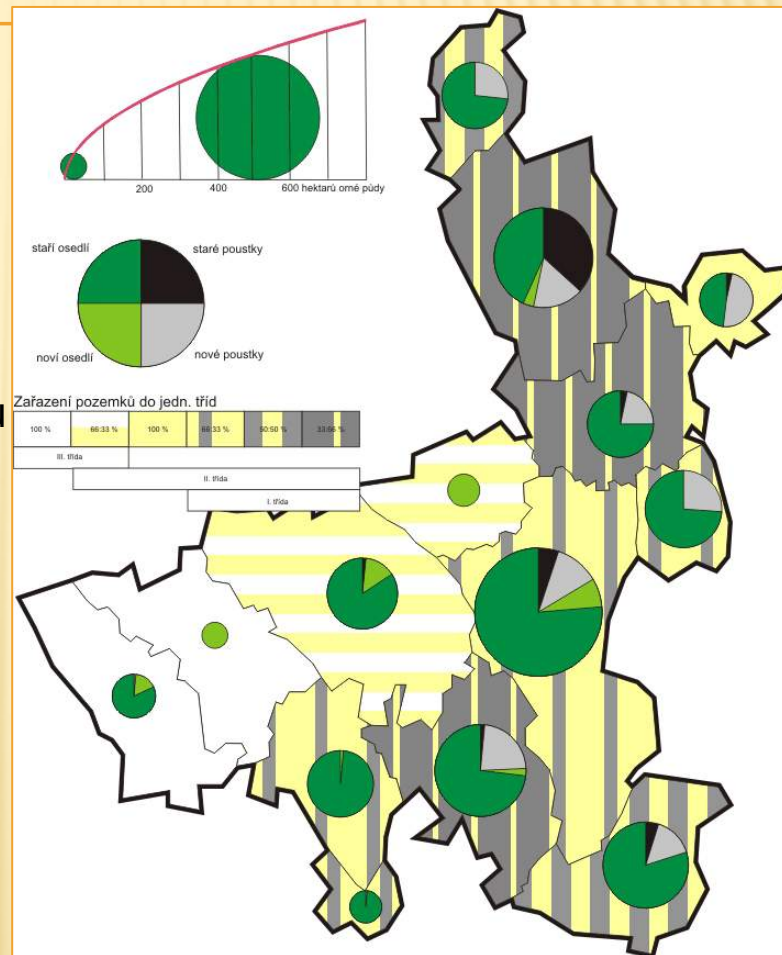
Panská půda (dominikál) nebyla zdaněna
 Velikost půdy – v měřicích (jednotka objemu 70 lt)
 – 1 měř. se vysévala na 600-700 čtv. sáhů
 V Napajedlích celkem 755 tratí polí (1/3 I. tř, 2/3 II. tř)
 tj. cca 510 ha
 Pololáník držel 37 měřic polí (cca 7 ha)

		Po r. 1648	r. 1657	r. 1671	Nárůst/Úbytek
Napajedla	hospodářství	191	135	107	-44%
	výměra v ha	484	459	429	-11%

V Napajedlích zůstala obydlena pouze zhruba 1/2 všech původních hospodářství.

Postiženy především domkařské a podsednické usedlosti.

Mezi léty 1660 a 1671 při velkém požáru vyhořely na dva tucty domů ve středu městečka a na Záhumení.

Klasifikace kvality orné půdy a stav hospodářství na napajedelském panství v r. 1671

ŘEMESLNÍCI A CECHY

Kromě rolníků v Napajedlích působili odedávna různí řemeslníci, kteří zajišťovali základní potřeby obyvatelům a zemědělcům. Listina Pavla z Žerotína z r. 1540 uvádí krejčího, tesaře a koláře.

Nejstarší napajedelský urbář z roku 1604/05 zaznamenává platy a povinnosti napajedelských poddaných vůči vrchnosti. Podle jmen některých se můžeme dohadovat o původním povolání jejich nebo jejich předků: Hedbávek, Pekař, Minář, Soukeník, Ševců, Bednář, Rybář, Kolomazník, Tesař, Kovář, Kolečkář, Krejčí, Caletka. Tentýž urbář uvádí, že v městečku jest hrnčířů 3 a dále 8 mastných krámů

Napajedelští řemeslníci byli sdruženi v šesti samostatných cechovních organizacích, v kterých byla zahrnuta tato řemesla: ševci, rezníci, hrnčíři, krejčí, tkalci, zámečníci, kováři, koláři, bednáři, stolaři, sklenáři, pekaři, perníkáři, kominíci, klempíři a kožešníci.

Žili zde i mistři jiných řemesel - kameníci, kloboučníci, punčocháři, koželuzi aj.

*Václav Širuček
+8.12.1748
ve věku 56 let*

ŘEMESLNÍCI A CECHY

Cech ševcovský patřil k nejstarším cechům v Napajedlích. Připomíná se koncem 16. století, neboť z té doby pochází nejstarší písemnost tohoto cechu - cechovní artykuly dané napajedelským u cechu ševcovským cechem v Uherském Hradišti.

V 17. století existoval již také cech řeznický a cech tkalcovský. Od poloviny 18. století máme doklady o existenci cechu krejčovského a smíšeného cechu zámečníků, kovářů, kolářů, bednářů, stolařů a sklenářů, k němuž se později přidali pekaři, perníkáři, kominíci a klempíři, a dále cechu hrnčířského (zahrnujícího též zedníky, kameníky, tesaře a soustružníky).

Cechmířti a mířti řemesla ševcovského královského města Uherské Hradiště dávají ševcovskému cechu městečka Napajedel své cechovní artykuly z roku 1618

KATOLICKÁ CÍRKEV

Žerotínové – podporovatelé přijímání pod obojí
Bratrský sbor v Napajedlích (Jan Bílek +1581)
Bratrská modlitebna v Napajedlích

Protireformace:

Jan Jakub Rottal byl původně sám protestant.

Starý kostel – stál pravděpodobně v místech pod schody

Modlitebna přeměněna v katolickou kapli, zv. Rottalská

1644 – Napajedla stále ještě neměla faráře (ani Kvasice či
Tlumačov)

1657 – fara obnovena. Prvním farářem Pavel Hladký
do r. 1661. Pak v Malenovicích.

1674-1685 Napajedelská farnost podřízena Malenovicím.

1685 – obnovena fara v Napajedlích, od 1683 první matriky.

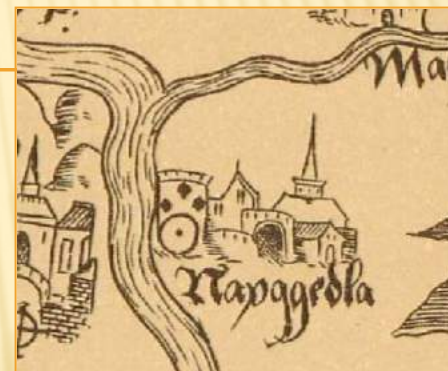
1689 – 1700 farářem František Ant. Požárník. Zřízen špitál.

1708 – 1712 za faráře Jiřího Březiny (1700-1720+) stavba
nového kostela sv. Bartoloměje.

1724 – 1759 Pavel Kovařík z Vlachovic.

1760 – Václav Strážnický, do té doby farář v Malenovicích.

1569

1719

1771

NAPAJEDELSKÉ MATRIKY

✗ křestní matrika od r. 1683.

28.2.1683 Jiřík: Mikuláš Froliš. Kmotři Jan Šefců a
Zuzana Jana Hrušky žena z Napajedel

20.10. 1694 Z Otrokovic. Jan: Martin Slavík (?) a Anna.
Kmotři vys. urozený pan Sigismund hrabě z Rothalů
se svou paní hraběnkou. Místo nich je Pan Jan
Knoflíček ,hejtman a jeho paní Sophie.

✗ úmrtní matriky – neuvádí se příčina smrti. Výjimka: úrazy, zločiny, nešťastné události. Lidé jsou přitahováni neštěstím druhých

3.3.1683 Jiřík Pelucha, kteréhož kolo mlýnské potřískalo

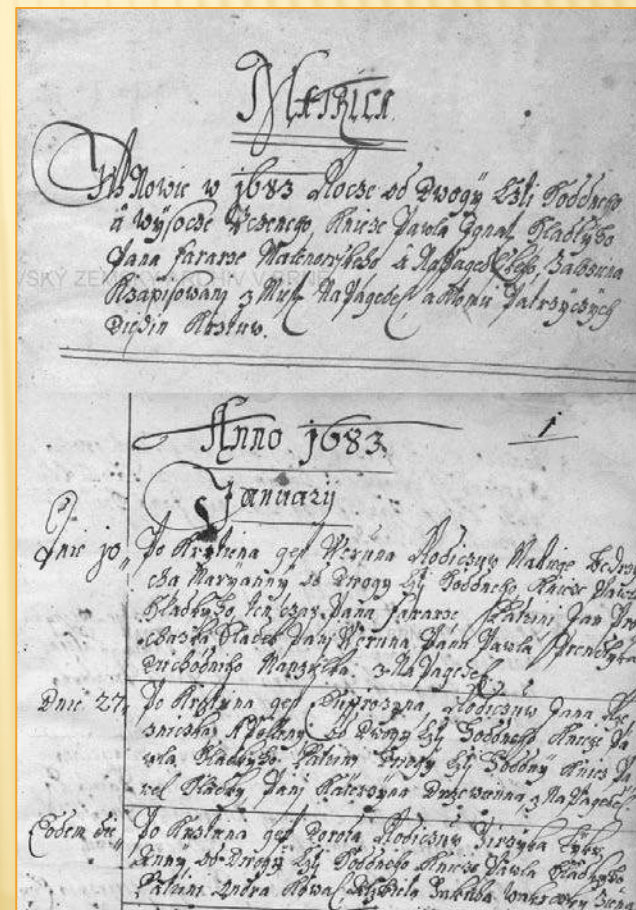
25.9.1683 50letý Jan Soustružník dokonal život svůj, jsouc (sic!)
od jednoho Poláka postřelen

4.7.1690 60letá Lída Kotáskova spadnouc do studně se utopila

10.11.1697 Pochovány při Chrámu Páně Zuzana Hrušková a dívka její
Mariana, kteréžto skrze nešťastný oheň životy své složily, potom
nalezeny jsouc, ostatky do jednej tuhly vloženy a v jednom hrobě
odpočívají

✗ oddací matriky

20.11.1708 Pan Franz Příbranský ze Židlochovic obroční panství hrad.
---Terezie dc + pana Pavla Vejvanovského, někdejšího trubače a
kapelmajstra knížecího z Kroměříže

Úvodní strana z první
napajedelské matriky

KOSTEL SV. BARTOLOMĚJE

Starý kostel pod schody. Na místě kříže oltář. Zasvěcen sv. Bartoloměji.

V letech 1660-1661 poškozen (vyhořel, pobořen?),
farář Hladký přešel do Malenovic

1708 – 1712 stavba nového kostela na návrší, založen nový
hřbitov kolem kostela, přeneseno vybavení ze starého kostela
(náhrobky, sochy evangelistů, obrazy)

1749 vysvěcen

*Napajedelský kostel v r. 1719
a situace v Richterově mapě
z r. 1771*

*Kopie van Dyckovy Piety
ze 17. století*

STARÝ ZÁMEK

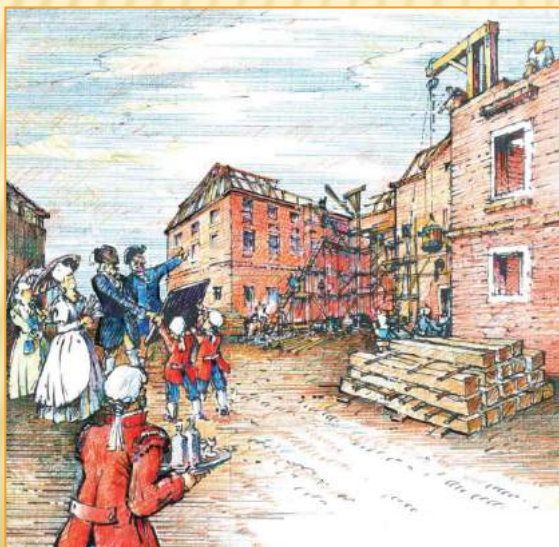
- tvrz na břehu řeky Moravy (1619 – vybaven zbraněmi a municí)
- 1620 – 1630 četné záplavy (pobořen kostel ve Svytlavě, ohroženy městské hradby v Hradišti)
- od roku 1630 Jan z Rottalu sídlil na Kvasicích
- 1671 zámek napajedelský, dokonale pustý, pobořený, žádného meškání v něm není
- ve středu Napajedel panský dům (budova o 2 podlažích krytá šindelem), vedle pivovar
- 1691 Julius Vilém z Rottalů nechává postavit sousedící nový dům o dvou patrech s pevnou krytinou)
- dokončen kolem r. 1700
- na starém zámku sídlí až od r. 1755 dcera Františka Rottala Marie Anna se svým manželem Quidobaldem z Dietrichštejna
- 1764 započata stavba nového zámku

*Starý zámek v r. 1719
a situace v Richterově mapě
z r. 1771*

NOVÝ ZÁMEK

Na ostrohu nad městečkem panský dvůr.
Marie Anna z Rottalu, provd. Dietrichštejn
1764 zahájena stavba podle návrhu dvorního architekta
Dietrichštjnu Františka Antonína Grimma (1710-1784)
Pozdně barokní stavba – provedení navazuje na zámek
ve Vizovicích.
Přes 50 pokojů ve třech patrech.

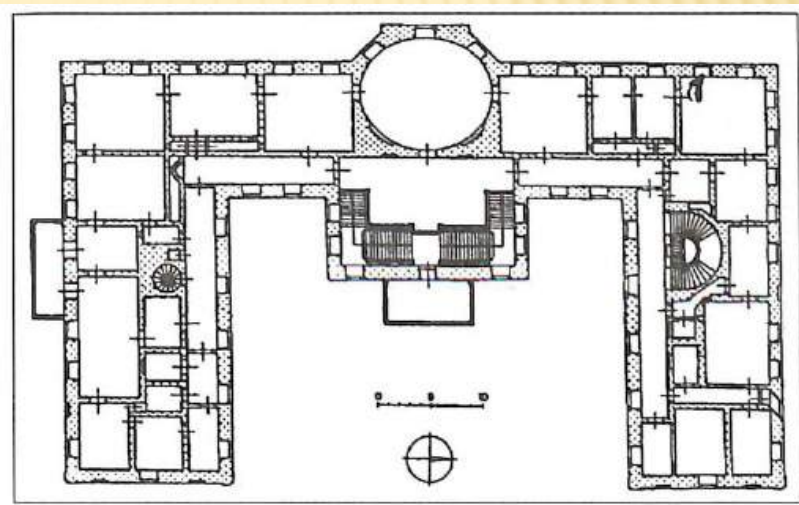
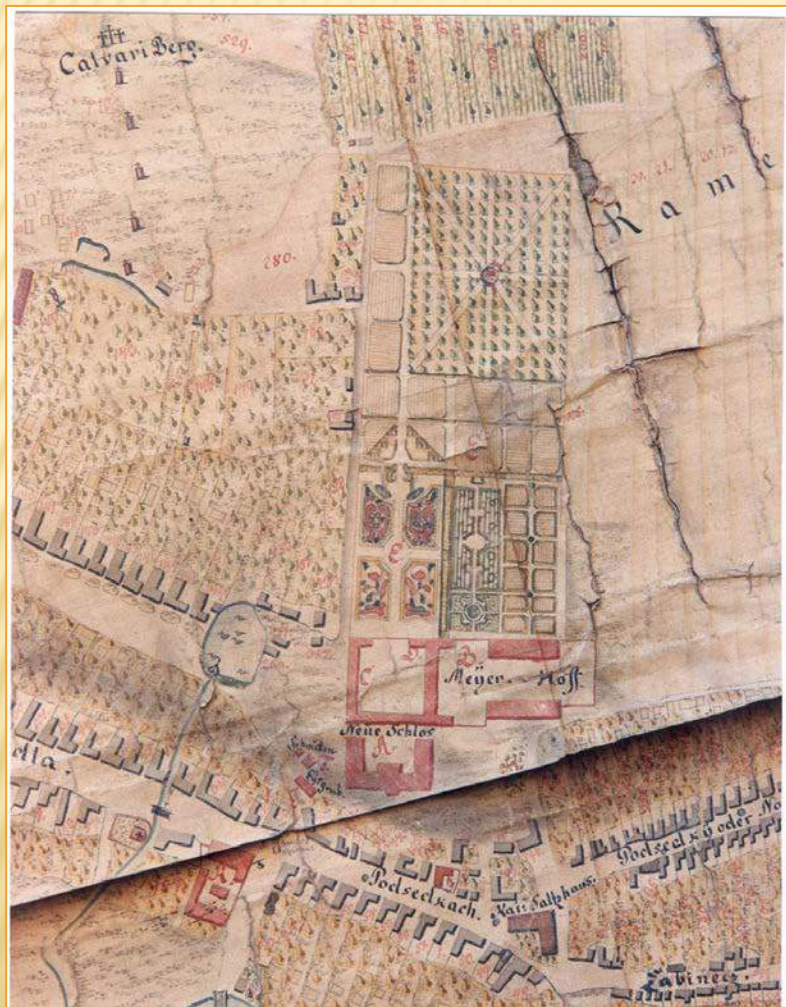

*Stavba nového zámku v letech
1764-1769 podle představy
arch. Šimečka*

František Antonín Grimm

NOVÝ ZÁMEK

*Půdorys napajedelského zámku
(konec 19. století)*

*Situace zámku a zámecké zahrady
na Richterově mapě z r. 1771*

ŠKOLA

Škola zřízena mezi roky 1660-1670.

1678 – připomínám Martin Malčik

Po zřízení fary a špitálu, učitel bydlel v jedné světnici ve špitále.

1684 – zemřel zdejší rektor Jiřík Těšínský ve věku 60 let.

1686 – 1689 Mikuláš Kudlík učil i děti z Otrokovic a Kvítkovic. Bral od každého souseda 3 gr, 1 gr za písařství, 1 gr za hraní na varhany, 1 gr za výuku, k tomu 11 měřic obilí

1689 – 1738 František Slovák

1738 – 1761 Jan Tomáš Kuzník (+1786 Kojetín)

1764 – 1788 František Daněk

Humoristická mapa Hané, jejímž autorem je (Jan) Karel Kuzník (1751 – 1819), napajedelský rodák

KONEC

- × Děkuji všem za pozornost
- × Přijďte znovu
- × Pokud se budete chtít něco dozvědět o konkrétních obyvatelích Napajedel v této, ale i pozdějších dobách, kontaktujte mne

Karel Kysilka

karel.kysillka@gmail.com

tel. 601 601 694